

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 23 grudnia 2009 r.

**Pan
Joachim Bargiel
Wójt
Gminy Gierałtowiec**

LKA-410-39-03/2009/P/09/112

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ (zwanej dalej „ustawą o NIK”), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Gminy w Gierałtowiecach² w zakresie zapewnienia społeczeństwu udziału w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska w latach 2006-2009 (do 24 listopada).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 30 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli i oceny cząstkowe:

1. Społeczeństwu zapewniono udział w postępowaniach dotyczących opracowania dwóch dokumentów, tj. aktualizacji *Programu Ochrony Środowiska Gminy Gierałtowiec* i „*Planu Gospodarki Odpadami Gminy Gierałtowiec*”, przyjętych przez Radę Gminy w okresie objętym kontrolą. Do publicznej wiadomości, w formie obwieszczeń zamieszczonych na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz sołectw, podano informacje określone

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.,

² zwanym dalej Urzędem.

w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska³ (zwanej dalej „ustawą POŚ”), w tym o możliwości składania w terminie 21 dni uwag i wniosków do przedłożonych dokumentów.

Projekty aktualizacji Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami przedłożono do konsultacji społecznej wraz z opiniami, wymaganymi postanowieniami art. 43 ust. 1 ustawy POŚ. Plan Gospodarki Odpadami zawierał również analizę oddziaływania na środowisko, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami⁴.

NIK negatywnie ocenia niesporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko, w związku z opracowanym projektem Programu Ochrony Środowiska. Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy POŚ, organ administracji, opracowujący projekt dokumentu lub wprowadzający zmiany do przyjętego już dokumentu, o którym mowa m.in. w art. 40 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Również negatywnie należy ocenić niezamieszczenie projektów ww. dokumentów w publicznie dostępnym wykazie danych, pomimo obowiązku wynikającego z art. 19 ust. 2 i 6 ustawy POŚ.

2. NIK pozytywnie ocenia stosowanie procedur umożliwiających społeczeństwu uczestnictwo w postępowaniach związanych z wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, bez sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko⁵ (w przypadku decyzji wydanych do 14.11.2008 r. według postanowień ustawy POŚ) i bez przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko⁶, w przypadku decyzji wydanych w okresie późniejszym, na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*⁷ (zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji).

Analiza dokumentacji dotyczącej wydanych łącznie 24 decyzji wykazała, że w każdym przypadku sporządzenie raportu/ooś było fakultatywne, stosownie do § 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. *w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych*

³ Dz. U. z 2008 r. poz. 150 ze zm., w brzmieniu obowiązującym do dnia 14.11.2008 r.

⁴ Dz. U. z 2003 r. Nr 66, poz. 620

⁵ zwanym dalej „raportem”

⁶ zwanej dalej „ooś”

⁷ Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.,

*uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko*⁸.

Wójt każdorazowo stwierdzał postanowieniem odstąpienie od sporządzenia raportu/ooś, zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy POŚ/ art. 63 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji. Postanowienia te wydano po uzyskaniu wymaganych opinii Starosty Powiatu Gliwickiego i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach, stosownie do wymogów art. 51 ust. 3 ustawy POŚ/ art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji. Wszystkie postanowienia, poza jednym przypadkiem, wydano w terminie do 30 dni od daty wszczęcia postępowania, tj. zgodnie z art. 51 ust. 4 d ustawy POŚ.

NIK zwraca uwagę, że w uzasadnieniu dwóch postanowień, na 10 wydanych po 19.08.2007 r. (po wprowadzeniu zmiany ustawy POŚ⁹) nie podano informacji o szczegółowych uwarunkowaniach środowiskowych przedsięwzięcia, stosownie do wymogów określonych w art. 51 ust. 5 a ustawy POŚ.

3. Społeczeństwu zapewniono także udział w postępowaniach dotyczących wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, w ramach których sporządzano raport/ooś. W okresie objętym kontrolą Wójt wydał 12 takich decyzji, z czego 7 w oparciu o postanowienia ustawy POŚ (do 14.11.2008 r.), a 5 - ustawy o udostępnianiu informacji (od 15.11.2008 r.).

W przypadku wszystkich wszczętych postępowań, dotyczących wydania wspomnianych decyzji, do publicznej wiadomości podano wymagane informacje w zakresie wszczęcia postępowania oraz możliwości składania uwag i wniosków w terminie 21 dni, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy POŚ/ art. 33 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji. Informacje powyższe podano poprzez obwieszczenie w siedzibie Urzędu i miejscu realizacji planowanego przedsięwzięcia oraz zamieszczono na stronie BIP Urzędu i w publicznie dostępnym wykazie danych, stosownie do wymagań art. 32 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 3 pkt 19 ustawy POŚ/art. 33 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 lit. c ustawy o udostępnianiu informacji.

Przed wydaniem decyzji udostępniono do publicznego wglądu dokumentację dotyczącą postępowania, tj.: wnioski o wydanie decyzji, raporty/ooś oraz wymagane opinie Starosty Powiatu Gliwickiego i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach.

⁸ Dz. U. Nr 257, poz. 2573 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 88, poz. 587

NIK negatywnie ocenia niepodanie w uzasadnieniach do 3 z 12 ww. decyzji, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa, co było wymagane postanowieniami art. 56 ust. 8 ustawy POŚ/art. 37 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji.

Ponadto, w przypadku 4 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie dopełniono wymogów określonych w art. 32 ust. 2 i 3 ustawy POŚ. W publicznie dostępnym wykazie danych oraz na stronie internetowej Urzędu nie podano informacji o ich wydaniu.

4. W Urzędzie prowadzono, w formie elektronicznej, publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, który udostępniono w BIP od 28.03.2007 r., tj. 3 miesiące po wprowadzeniu takiego obowiązku na podstawie art. 19 ust. 7 a ustawy POŚ. Analiza ww. wykazu (w części dotyczącej 10 losowo wybranych postępowań, w tym 8 decyzji środowiskowych i 2 dokumentów) wykazała, że jest prowadzony zgodnie z wymogami określonymi rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie wzoru publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku¹⁰. Karty informacyjne tego wykazu zawierały dane o 7 decyzjach środowiskowych oraz o przyjętych aktualizacjach Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami. Nie zamieszczono natomiast informacji o decyzji z dnia 24.04.2007 r.

W Urzędzie wyznaczono osoby odpowiedzialne za udostępnianie informacji o środowisku, zgodnie z art. 10 ustawy o udostępnianiu informacji. Zadania w tym zakresie należały do obowiązków pracowników Referatu Ochrony Środowiska, na podstawie zakresów czynności.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości spowodowali przez niedopatrzenie pracownicy Referatu Ochrony Środowiska, którzy w okresie objętym kontrolą prowadzili badane postępowania i przygotowywali projekty poszczególnych dokumentów.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. **Umieszczanie w publicznie dostępnym wykazie danych o środowisku i jego ochronie wszystkich, wymaganych obowiązującymi przepisami, informacji o projektach opracowywanych dokumentów, wymagających udziału społeczeństwa.**
2. **Publikowanie na stronach Biuletynu Informacji Publicznej informacji o podjętych decyzjach dotyczących środowiskowych uwarunkowań.**

¹⁰ Dz. U. Nr 120, poz. 827

3. Zamieszczanie w uzasadnieniach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach informacji dotyczących uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn nie podjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.